

PRANAŠYSTĖ

Būrėja tvirtai laiko mano delną. Suskirdusi jos oda, regis, gali net įdrėksti, bet aš žiūriu į katiną, kuris sėdi būrėjai ant peties ir nemirksėdamas stebi mane.

Jūros mėlynę primenančios akys, baltas kailiukas – visai nepanašus į tarp prekystalių šmirinėjančius rainius.

Atplėšusi žvilgsnį nuo katino sužiūru į būrėją. Pripratusi, kad žmonės pirmiausia atkreipia dėmesį į augintinį, ji ramiai lūkuriuoja.

Į pietinį regioną atvykau vakar vakare. Traukinys vėlavo, aš drauge su būriu prekeivių nusprendžiau paskutinę atkarpą įveikti pėstute. Jie keliavo į turgų – gabenosi didelius maišus žaislų, duonos ir šiaudinių dirbinių. Pati turėjau tik odinę kuprinę, kurią visada pasiimu į kelionę. – Tu geriau eik viduriu, kad prireikus galėtume apginti, – ištarė stambus vyras, tempiantis peilių ir kirvių prikraudą vežimaitį.

Aš neprieštaravau. Žinau, kad su ilga kasa ir languotais marškiniais atrodau dar visai mergaičiukė.

Ištįsęs karavanas judėjo palei geležinkelį. Pylimo pakraščiuose lingavo stiprų kvapą skeidžiančios kvietinės našlaitės – didelės, baltos gėlės, kuriomis garsėja šie kraštai. Aš prisiskyniau pluoštelį pakramsnoti.

Skonis kaip visada buvo nuostabus. Tiesą sakant, o aš sakysiu tiesą, nes turiu tik vieną progą papasakoti šią istoriją, tos gėlės yra viena priežasčių, kodėl nuolat čia grįžtu. Gėlės ir jūra.

Temstant karavanas pasiekė aikštę. Virš stogų kylant mėnuliui ilga vora tyliai pasklido į visas puses.

Gal todėl aš ir mėgstu keliauti – kelionėje daliniesi akimirka su žmonėmis, kurių daugiau niekada nesutiksi.

Tada susiradau kambarį su balkonu į jūrą. Mudu su tėčiu nakvodavome čia dar prieš jam mane paliekant. Dabar jo nebėra, bet aš vis tiek grįžtu.

Kai pasirodžiau, lauke sėdinti bedantė moteris ištiesė ranką. Ne pasisveikinti – šioje šalies dalyje žmonės neliečia vieni kitų. Aš įdėjau į delną sidabrinę monetą.

Užmigau beveik akimirksniu.

Jūra vienu metu ramina ir erzina. Bangų mūša migdo, bet kartu ir trukdo. Kai negali užmigti, žmonės pietiniame regione skaičiuoja ne avis, o krantą skalaujančias bangas.

Verčiantis ant kito šono šmėstelėjo mintis, kad turėčiau būti ten – kol miegu, netenku šimtų, gal net tūkstančių perlų.

Vos pakirdusi nuskubėjau į turgaus aikštę. Vakare užvalgiusi kvietinių našlaičių jaučiausi vis dar soti. Reikia rasti Marką, jis manęs laukia.

Kaip iš po žemių išdygusi būrėja čiumpa ranką nespėjus nė išsižioti.

Katino ir moters judesiai vienodi, abu žiūri į mane pakreipę galvą. Iš pradžių vos pastebimai ją papurto katinas, paskui būrėja.

– Tavęs laukia sukrėtimas, – sako moteris.

Šaižus jos balsas nustelbia turguje vykstančias derybas.

Katinas suraukia nosį, lyg smirdėčiau, aš bandau ištraukti ranką.

– Tave ištikis...

Nebaigusi pažvelgia į lėtai linksintį murklį.

– Tu kai ko geisi, tavęs laukia... kai kas svarbaus.

Noriu šnipštelėti, kad nešauktų, bet nieko nesakau. Ji kalba toliau:

– Tai tave nublokš labai toli, o gal atgal į namus arba kur nors visai kitur.

Tada paleidžia ranką. Katinas nušoka nuo peties ir abu prasibrauna pro mane ankštu šaligatviu.

– Palaukite! – sušunku. – Kada tai įvyks?

Moteris sustoja, bet neatsigręžia. Katinas eina toliau, kalbėdama aš žiūriu į jo uodegą.

– Atėjo mano eilė?

Būrėjos balsas toks stiprus, kad girdžiu atsakymą jai net neatsisukant.

– To niekas nežino.

Dingsta taip pat staiga, kaip atsiradusi. Norėdama atsikratyti nemalonaus jausmo trinu ranką į koją.

Stumdantis praeiviams ištiesiu nugarą ir pažvelgiu į jūrą. Reikia prisiminti, kodėl aš čia.

Tą pačią akimirką pamatau aikštės pakraštyje stovintį Marką. Jis nesišypso, beveik niekada to nedaro, bet man artėjant lėtai linkteli. Senokai matėmės. Netardami nė žodžio stumiame laivelį į vandenį.

JŪROJE

Markas nukreipia laivelį į jūrą. Šiandien ji tamsiai mėlyna. Vandens paviršiuje atspindint dangui ir baltiems debesėliams, spalva keičiasi. Aš sėdžiu priekyje, žiūriu į putojančias bangas. Vanduo skaidrus, bet taip arti kranto perlų nebelikę, čia jie seniai išrankioti.

Plaukiame įprastu žvejų laiveliu, šioje šalies dalyje visi tokius naudoja. Turko spalvos burė sulopyta net keliose vietose, bet Marku galima pasikliauti. Jis pažįsta jūrą kaip aš gimtosiose vietose mišką, kuriame prisimenu kiekvieną kupstą ir takelį.

Nors vairalazdę liečia tik pirštų galiukais, laivelis aplenkia kiekvieną uolą ir seklumą. Paskui atsiduriame atviroje jūroje.

Praplaukus molą matau ir daugiau į tą pusę skubančių laivelių. Tokią gražią dieną joks perlų ieškotojas nesėdi krante – juk žinome, kas slypi gelmėje. Priekyje nieko nėra, aš kaip visada pirmoji.

Daugelis kaip ir aš atvyko tik sezonui – trumpam palikę namus leidosi į pietinį regioną.

Laiveliuose sėdi perlų ieškotojai iš kalnuotų rytinių ir žemės ūkiu garsėjančių vakarinių teritorijų. Aš čia vienintelė iš šiaurės.

Nenoriu galvoti apie šiaurinį regioną. Mano gimtosiose vietose žaliuoja miškai, o dangus toks žemas, kad atrodo, kabinasi už eglių viršūnių. Vis dėlto šiaurėje niekada nesijaučiau sava.

Mąstau apie būrėją ir jos katiną. Tik dabar susigriebiu, kad jo akys tokios pat spalvos kaip virš galvos plazdanti burė.

Žinau, ko noriu. Visada žinojau. Vis dėlto pranašystė apie ką kita. Tai, ko visada troškau ir kartu baiminausi. Turiu būti pasiruošusi.

Mintis nutraukia Markas. Jis atsikrenkščia ir mosteli galva į krepšį, kuris stovi atremtas į stiebą.

Markas turi raudonplaukę, stebėtinai trumpų kojų žmoną. Ji man vos iki krūtinės, nors pati irgi nesu labai aukšta. Po kiekvieno sezono Marko šeima pasikviečia mane į svečius. Penki vaikai laksto aplink stalą, o žmona stovi prie krosnies, maišydama puode pomidorus, pankolius ir midijas. Taip ją prisimenu šaltomis naktimis stokodama maisto rytuose stūksančiuose kalnuose arba karštą dieną kęsdama troškulį vakaruose plytinčiuose laukuose.

Už jos midijas gardesni tik jos sumuštiniai. Duoną kepa iš džiovintų kvietinių našlaičių miltų, pagardindama prieskoninėmis žolelėmis iš sodo. Taip skanu, kad dėti ką nors ant riekės nelabai ir reikia.

Vis dėlto žinau, kad krepšyje yra sumuštinių su visokiausiais skanėstais: džiovintomis jūrų šukutėmis, rūkyta lašiša, medaus skonio strimele ir ikrais.

Markas žiūri, kaip pakėlusi baltą audeklą traukiu kvapus. Vakare jis viską papasakos žmonai. Žinia, kaip mane pradžiugino jai yra didžiausias apdovanojimas.

Išvyniojusi iš popieriaus sumuštinį atsikandu didelį kąsnį. Burnoje akimirksniu pajuntu prieskoniais įtrinto unguorio ir marinuotų agurkėlių skonį. Kramtau net užsimerkusi. Skonis primena visus ankstesnius kartus, kai mudu su Marku taip išplaukdavome. Pirmaisiais metais buvau dar vaikas. Tėtis sėdėjo šalia, rodė į burę ir pasakojo apie vėjo stiprumą bei švyturių signalus. Atėjus metui užkąsti visada leisdavo pirmai išsirinkti sumuštinį.

Markas greitai sumojo, kad žinau, ką darau. Suprato, kad taip sužalotas gali būti tik daug laiko po vandeniui praleidęs žmogus. Matė nardančią su tėčiu.

Išvyniojusi kitą sumuštinį pajuntu krienu ir austrių kvapą. Mano mėgstamiausias. Kai vėl atsimerkiu, Markas jau išmetęs inkarą. Įsmeigęs akis į tolimą tašką horizonte lėtai linkteli. Atrodo, kad galva tiesiog linguoja supantis laiveliui.

Markas turi dar vieną privalumą – jis žino, kada į mane žiūrėti, o kada ne.

Įranga gulėjo suvyniota nuo praėjusios sezono, nardymo šalmas sustingęs nuo sūraus vandens. Prieš užsitempiančią tenka išlyginti. Medžiaga lengvai priglunda prie pečių, aš įtrauki viduje tvyrančio jūržolių ir gumos kvapo.

Tas šalmas yra didžiausias mano turtas. Sunku rasti kitą tokį, kaip manasis. Geriausias nardymo šalmus gamina karalienės meistras. Plona medžiaga glaudžiai priglunda prie odos, bet netrukdo kvėpuoti. Langelis prieš akis toks skaidrus, kad apie jį visai pamirštu.

Tėtis niekada nepasakojo, kaip jį gavęs, vieną dieną tiesiog ištraukė iš kuprinės ir padavė man. Markas išstumia po suolu gulinčią medinę dėžę. Abu žinome, kad vakarop ji bus pilna perlų. Aš esu geriausia perlų ieškotoja visoje šalyje. Sakau tai ne norėdama pasigirti, o todėl, kad taip yra. Dienai dar nesibaigus dėžė bus pilna raudonų, mėlynų ir geltonų perlų, o kiti grįš tik su puspilnėmis.

Mano perlai būna ryškiausių spalvų ir gražiausiai atrodo karoliuose, diademose bei žieduose, todėl geriausia kainą šįvakar turguje irgi gausiu aš.

Atsisėdu ant krašto nugara į vandenį ir krentu atbula.

Grimzta kaip akmuo, paskui apsiverčiu ir kelis sykius stipriai mosteliu kojomis. Neriū vis giliau ir giliau.